Ն. 3892 1904 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 5/19 ՉԱՐԵՇԱԲԹԻ 18/ԺԷ ԱՏԵՆ ՌԱՄԱԶԱՆ 7 Յ ԴԵՍԱՆՅԻՆԻ ԷՎՎԷԼ 1319

ՄԵԾՈՒԱԼԻԱԹՈՒՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Հաւաքասա խմի տեմա հաւեի ՉԱՐԵՇԱԲԹԻ վե ՃՈՒՄԱՍ ԻՐԹԼՈՒ կիւնլերի նեշր օրգանուր:

مجموعهٔ اخبار
تك اوغلی تقسیم جادهسی نومرو ٦٥

ՂԱԶԵԹԱՄԸԶԸՆ ԱՊՈՆԷ ՑԻՑԱԹԼԱՐԸ. = Իսթանպոլ իչին սէնէլիկի 60 ղրուշ, = 6 այլըզը 35. = Թաշրա իչին սէնէլիկի 85. = 6 այլըզը 45 ղ. տուր: = Բօսթա իւճրէթի պիզէ այիա տիր: = 15 կիւնլիք նիւսխէ 60 բարա տըր: = ԻԼԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = Լինճի սահիֆէնին պէհէր սրրասը 5, Ճնճի վէ Յիւնճիւ սահիֆէլէրին հէր սրրասը 3, վէ Կիւնճիւ սահիֆէնին պէհէր սըրասը 1 ղրուշ տուր: = Զոգ տէֆա տէրճ իտիլէճէք իլանաթ իչին այրրճա բաշարըլըր օրտնուր: = Նիւսխէսի 30 բիր տըր:

Ղաղէթաեա միւթէալլիգ խուսուսաթ իչին ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆԱ միւրաճաաթ օրտնա = Իսարէխանէ Պէյօղլունատա Ճատտէի թէպիրատ Ն. 65:

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆՔԻ ԶԻՑՆԷԹ

Շու էանուտէ քիլիսէլէրիմիզէ. բուհանի զիյնէթլէր Եէկատիկէրինի թաագիզ իմմէքատէ տիրլէր: Պու իսէ, տինուտարանը էհալի իչին թէսէլլիպախշ վէսիլէլէր օլուպ, չիւնքի ինսան՝ պու ֆանի տիւնեատա եալընըզ ճիսմանի մէսէրրէթլէր իլէ մահզուզ օլմանէրպ, բուհանի ֆէրահիեէթ, մահզուզիեէթ տէ, հաեաթը պէշէրիէ իչին էլզէմ տիր: Իմանի սոն հաֆթալար զարֆընտա, այրը այրը իքի տէֆատա բիսգօրօսլար բէսամի թագտիսի, զիքր իմտիկիմիզ թէսէլլիպախշ վէ վէսիլէլէրտէն օլմասը-յլա պէրապէր, տիւեէպիլիրիզ քի, հէր կիւն ճիսմանի ումուր վէ խուսուսաթի իլէ իշթիգալ իտէն, հէր ան պու ճիհանը զավալ վէ մէշգուլի եիւզիւնտէն թագաթֆէրատա պիր հալէ կէլմիշ օլանլարատան՝ մէգքիր զիյնէթլէրտէ հալը պուլունմուշ օլանլար, իչպու բուհանի զիյնէթլէրտէն, ճիսմանի մէսէրրէթ վէ զէֆքէլէրտէն զիեատէ պիր ֆէրահիեէթ հիսա իտէկէլմիշլէր տիր: Զամէնտէ պու թապիի տէյիմ տիր. մանէմ քի էկէր պիրի՝ եալընըզ ճիսմէ տաիր իտէ, տիկէրի բուհա մահասուս տըր: Իչթէ, բազար կիւնիւ իճրա իտիլէն զիյնէթի բուհանիեէտէ, իքի միւհիմմէրէմ բահիպլէրին Ծայրագոյնլուգ բիւթպէսինէ թէրֆիլէրինին մէրասիմի իճրա գէլընմէսի, վէ խիթամընտա, միլլէթիմիզ իչին պիւեիւք վէ մանուատլամաղ պիր իայրիսահլըգը վագը օլմուշ օլան միւհիմմէրէմ վէ տուրչատէկանտան պիր գաբան հագգընտա, ախիրէն վուգուի մէֆքամը միանտասլէթիլլէ, բահմէթ տուատարը օգունմուշ տուր:

Զիյնէթ՝ Անարատ Յզութիւն թարիգաթընին Զէյմէ ազազընտա վագը մանտաթըրընտաբի քիւչիւք ֆագաթ չիրին մատուրնտա իճրա իտիլմիշ տիր: Պու մատուռ՝ հայինէ կէօրէ կիւզէլճէ տիւղէտիրմիշ օլուպ, օ կիւնիւ Արհ. ճամճեան Յարութիւն Եպիսկոպոս իլէ, Բանկալթիտէ Վիէննա Մխիթարեան թարիգաթը քիլիսէսինտէ Գուատատը շէրիֆ թագտիսինէ տավէթլի պուլունան Արհ. Յովհաննէս Եպիսկ. Մուրատեանան մատատա, էլեէվմ շէհրիմիզատէ օլան Արհ. Արքեպիսկոպոս վէ Եպիսկոպոսլար, ճիւմլէթէն, Կ-Բաթրիգ բիւթպ. էֆ. հաղրէթլէրինէ բէֆագաթ իմտիքլէրի հալտէ, սատի 3 պէյտա, Հրաշափառ չարականը-յլա մատուռա կէլինմիշ տիր: Զիյնէթի մէգքիրէ՝ խուսուսի պիր սուրէթտէ իճրա իտիքմիշ օլմասը-Ը-յլա, եալընըզ պագը ըէհապիյի, էկճիմէ, Դեր. Գօեունեան Պեարտ Գերապայծառ, Պոգչեան, Սամանճեան վէ Մարտիրոսեան Ծ. վարդապետլեր, վէ ավամտան պագը զէվամ հագրը պուլունմուշլար տըր:

Էվվէլճէ Կ-Բաթրիգ էֆ. հաղրէթլէրի՝ Վրոյրեան Ստեփան վէ Քէչէճեան Լեւոն վրդ-լերէ Ծայրագոյնլուգ բիւթպէի բուհանիէսինին իմտասը մերասիմնի ալէյ սուտլ իճրա իմմիշ տիր: Իչպու մերասիմ, թապիի եպիսկոպոսլուգ թագտիսինտէքի մերասիմ գատար սուզիչլի վէ մուաղզամ տէյիլ իսէ տէ, պունատա տախի ագտիտի տինիեէճէ վէ Քրիսէմիզ ատամի վէ ուսուլինճէ էօյլէ մուհիմմ սիւալլէր իրատա օլունմագտա վէ ճէվապլար ալընմագտա տըր քի, Ծայրագոյն բիւթպէսինին էհէմմիեէթի ապիմէսինի թագտիր իմմէմէք գագիլ տէյիլ տիր:

Արարողապետ Յովքրսեան Ծ. Վ.-ին տէլալէթիլլէ մերասիմի մէգքիրէ մանէթագամէն իճրա վէ իքմալ օլունտուգատան սոնրա, Կ-Բաթրիգ Վէքիլի Արհ. Սաեատս Արք. Արփիարեան պիր սուրէթի մանէթանիտէտ Գուատատը շէրիֆի թագտիս իլլէմիշ, վէ խիթամընտա Ա. Յզութիւն բահիպլէրինին մէգքիր միւքէլլէֆ մանատաթրընը՝ մերհում Կ-Բաթրիգ Ազարեան էֆէնին միւրաճաաթը իւզէրինէ քէնտի քիսէի համիյնէթինտէն ինչա իմտիրմիշ օլան ըրէնսէս Աննա Մարիա Թօրլոնիանընն (*) խիթիրահաթը բուհու իչին բահմէթ տուատարը օգունմուշ տուր:

Պոատէհու ալայը բուհանի թէշքիլ օլունարագ, մանատաթրընն միւքէլլէֆ սուլթանը չըգարըլըգ, իքի եէնի Ծ. Վ.-լերէ բէսամ թէպրիքատի վուգուպուլմուշ, վէ պու սրբատա հուզուրա շէքէրլամէլէր վէ գահվէլէր իքրամ իտիլմիշ տիր:

Իշպու զիյնէթ միւնասիպէթիյլէ տիգգամէ շայան կէօրիւլէն պիր նօգթատը սիւքիւթլէ կէչմէք իտիմէեիզ: Նէօյլէ քի, քէսֆէֆէյի բէհապին վէ ավամ զիյնէթատ հազրը պուլունտուգլարընը միւպէյնին օլարագ, պիր տէֆթէրի մանսուսա իմզալարընը գօյմուշլար տըր քի, պու խուսուս՝ բէհապին վէ ավամին մուհապէթ վէ իմթիֆագընա տէլալէթ իմմէքատ օլմասը-յլա, տօղրուսու շայեանը թագտիր վէ թանսին տիր:

Տիկէր պիր նօգթատ մուհիմմատ, Անարատ Յզութիւն բահիպլէրինին՝ տէրանինատ հէմ իսքեան իմտիքլէրի, հէմ պունճա կիճէլի վէ կիւնտիւզիւ միլլէթիմիզ չօճուգլարընը թ. վամ. թէրպիեէ իլլէատիքլէրի օ միւքէլլէֆ մանատաթը մէթմէպ պինասը – ինչա օլունալը խայլի ունէլէր օլմուշ օլմասը-յլա պէրապէր, — ինչատաթը տահա հէնուզ խիթամ պուլմուշ կիպի ճէտիա վէ իհթիմամը սագլանմըշ, վէ հէր թարաֆընտա թէմիզլիք վէ ինթիզամ հիքմէթ պուլունմասը տըր:

Միւսմիլէյհիմ միւհթէրէմ բահիպլէրը, բազար կիւնքի զիյնէթ միւնասիպէթիյլէ, թէշրիֆ իտէն պիլճիմլէ հէյլեէթի բուհանիէ իլէ սաիր զվամի հագգլարընտա գաեէթի մուամէլէի մինմանիվագանէ կէօսթէրմէքլէ տէ, իայրազը հիւնի հարէքէթի իմմիշլէր, վէ քէսֆէֆէյի հազրրունընն թագտիրահաթընտա մազհար օլմուշլար տըր:

ԻՔԻ ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԼԷՐ

ՍՏԵՓԱՆ Վ. ՎՐԴ. ՎՐՈՅՐԵԱՆ

1843տէ սեպտ. ին 13իւնտէ Մարաշտա, օրթա հալի վէ սինտար պիր ֆամիլեատան տիւնեատա կէլմիշ տիր: Գաթօղիք մէզհէպի Կիլիկիա թարաֆլարընտա վէ խուսուսիյլէ Մարաշտա հաեբլորընտա, պիր էօգլար իլէ պէրապէր, Վրոյրեան ֆամիլեասը տախի Գաթօղիք Քիլիսէսինէ տէվամլէթ իլլէմիշ տիր: Օլ էանալէրտէ Ստեփան՝ 16 եաշլարընտա օլուպ, ճէրրահլըգ ֆէնունին թահսիլ իմմէքատէ պուլունմուշ տըր: Ֆամիլեատա թէպտիլի քիլիսէ իմմէլէրի իւզէրինէ, պու տէլիգանը տա մէսլէքի բուհանիեէ կիրմէք իչին չէվգ ու զայրէթ կէլէրէք, իքի սէնէ գատար մէմլէքէթինտէ օգուտագ եաղմագ թահսիլ իմմիքատէն սոնրա, 18 եաշընտա իքէն, քէնտի արզուսի տախիլիսիյլէ Զմմառ մանասթրընտա կէօնտէրիլմիշ, վէ 6 սէնէ իսլուսմ վէ մապուսմաթը բուհպանիէեէ տէվամլէ, 1871տէ, Ընծայտան Ս. Աստուածածնի եօրթասու կիլինիս, մէրհում Գայսէրիէ մէրխասատը Յովհաննէս Եպսկ. Հաճեանընն էլիյլէ քահանայ թագտիս գէլընմըշ տըր:

1873տէ հիսէնէք սրֆաթըյլա Աքպէս Խասատա պուլունան Լազարիսթ բահիպլէրինէ մուավին մագամընտա կէօնտէրիլիպ, 3 սէնէ գալարգտան սոնրա, Ախթապա նազը մէմուրիեէթ իմմիշ, վէ օրատա 2 պէգ. սէնէ գալըպ, 1879 նոյեմբերինտէ Գահիրէյէ կէօնտէրիլմիշ, վէ 5 այ սոնրա, օլ վագթի մահէյլի մէրխասատ վէքիլի վէ էլէվմ Եպիսկոպոսը օլան Արհ. Սարգիսեան Գէորգ Գերապայծառին թէրթիպի մուհիպլինէ, Իսկէնտէրիէ Ժողովրդապետլիկինէ թայինի գէլընմըշ տըր: Տօգուզ սէնէ օրատա Ժողովրդապետլիք իմտիկի հալտէ, միւթէվէֆա Ագչէհիրլեան Եպիսկոպոսընն վիրուտի իւզէրինէ, պիր իգամէթկեատը պուլունմասընը իչին, Ստեփան Վ. խուսուսի պիր խանէ քիրալամըշ տըր: Ագչէհիրլեան Գերապայծառ՝ ապա սրրա Գահիրէտէն Իսկէնտէրիէէ կէլտիկինտէ, պու խանէեէ էնէր իմիշ: Պիր գաչ սէնէ սոնրա, 1000 լիրա պէտէլ իլէ, Իսկէնտէրիէտէ սէնիղ քէնտրընտա 1000 արշընլըգ պիր ալաղի սահրն ալընըպ, հէմ մէրխասատանտէ, հէմ պիր մատուռ ինչա օլունմուշ տուր: Վրոյրեան Վ. պու ինչաթա սոնունա գատար նէզարէթ իտիպ, խիթամընտա Գահիրէյէ ճէլպ իտիմիշ, վէ 6 սէնէ Փոխանորդլուգ մէմուրիեէթինի իյֆա իմմիշ տիր: Հասըը միւսմիլէյհ՝ թէմամ 21 սէնէ Գահիրէ վէ Իսկէնտէրիէտէ խրատմաթը բուհանիեէյի, քէմալը զայրէթ վէ խմթիզամէթլէ իյֆա իլլէմիշ տիր:

Այնիրէն խասթաչանարագ, թէպտիլի հավաճա կէօրիւլէն լուզումա մէպնի, պու սէնէ յունիսինտէ, Կ-Բաթրիգ էֆ. հաղրէթլէրինին միւսատէլէրի իւզէրինէ, Տէրիսատէթ կէլմիշ, վէ Մըսրը Եպիսկոպոսու Արհ. Սարգսեան Գերապայծառընն Եպիսկոպոս բէսամը թագտիսինտէ հաղը պուլունմուշ, վէ միւշարիլէյհ Կ-Բաթրիգ էֆ. հաղրէթլէրի թարաֆընտան, խրատմաթը մէմուհէսինէ միւքաֆաթ օլմագ իւզրէ, եաղտըրըմըզ վէճհլէ, Ծայրագոյն բիւթպէսինէ թէրֆի գէլընմըշ տըր:

Գերյարգելի Ստեփան Ծայրագոյն Վրոյրեանը՝ պու միւնասիպէթլէ թէպրիք իտէրիզ:

ԼԵՒՈՆ ՎՐԴ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

Քէզալիք, անասըլ Մարաշը օլուպ, միւհթէրէմ վէ տինտար պիր ֆամիլեատան, 1860 դեկա. 5տէ տիւնեատա կէլմիշ, վէ 1875տէ, քէնտի արզու վէ չէվգի տախիլիսինէ մէպնի, Զմմառ մանասթրընտա կէօնտէրիլէրէք, 5 սէնէ զարֆընտա իւլում վէ մալիումաթը լազըմէ վէ բուհանիէյի թանսիլտէն սոնրա, 1881տէ իքմալը իւլում զրմինընտա, Բօմատա, Բրօքսանտա մէքթէպինէ իրսալ գէլընմըշ տըր: Թամ օլ էանալէրտէ, եանի 1883տէ, հաչմէթլու օն իչիւնճիւ Լէօն Բարա հազրէթլէրիս Ճարգ Խրիսթիանլարը հաղգընտա էօթէսէն պէրու մութթասրֆ օլտուգլարը թէ-

վէճ ճիւնաթը բէաէրանէլէրինին պիր տէլի-լի ալէնիսի օրմադ իւզրէ, Բօմատա Լեւոն-եան նամ բուհպան մէքթէպի՝ միւքէլլէ-ֆինի ինչա իթտիրմէլէրիյլե, Քէչէճեան՝ իւք չակիրտ օղարագ, մէքթէպի մէղքիւրե կիրմիշ տիր։ Հաթիթա իշպու մէքթէպ չա-կիրտալէրինին կիսինէճէքլէրի էլպիսէնին թասվիպ վէ թայէնի իշին, իւք տէֆա քէնտիսինէ մէքթէպին ֆօրմասը կիսինտի-րիլիպ, Բաքա հաղրէթլէրինին հուզուրը-նա չէգարմիշ տիր։ 1888 մայիս 27նէ Քէչէճեան, Բաքա հաղրէթլէրինին սիւքի-բուհպանիէթէ սուհուլի Յուսէյեանը զիյ-նէթինէ, քանանայ թագտիս օլունուգ, օլ անէ տէկին Վարդավառ իսմինէ իքէն, մանդա մէքթէպի մէղքիւրե պիր եատի-կեար օրմադ իւզրէ, Լեւոն իսմինի ալմըշ տիր։ 1889 մայիս 27նէ, առաքելութիւն իշին Մարաշա կէօնայէրիլիպ, շիմտիկի գա-տար մահէլլի մէղքիւրե հիւանի ախչէա-դը, աթվարը վէ խրատէմթիլա մահէլլի էհալիսինին թէվէճճիւհ վէ հիւրմէթլէրինի գազանմըշ տիր։ — Միւսիլէյի՝ էրմէնիճէ, թիւրքճէ, լաթինճէ, իթալիանճա վէ ֆր-անսըզճանը միւքէմմէլէն թէարիսինէ տար իտիմէսինին արդու իթմէսիյլէ, կէ-ըէք պու պիւհիւք էսէրը սահավէթին վէ կէրեք մագսէտի մէարիֆքէրվէրիսինին ու-լուվիէթի տերքեար օրմասընա մէպնի, հա-րէքէթի իսայրխահանէի վագրասընը թագ-տիր վէ սէնա, վէ սահիպի իգթիտար օյան բուհանի վէ ճիսմանի քեաֆֆէի զէվմթա պիր հիւանի իպրէթ վէ միսալ օրմասընը ան-սամիմ թէմէննի իսէրիզ։

*** Դերպ. Գօյունեան Պետրոս Դերպայ-ծառ՝ պու կիւն սէմթի մէհմուրիէթինէ մի-թէվէճճիհէն Տէրիսահատէթան հարէքէթ իսիէօր։ Մալիւմ տիր քի, միւսիլէյի, պուրասա գալտըղը միւտտէթ զարքինտա կաթողիկոսարան միթէալլիգ պաղը ու-մուր վէ խուսուսաթ իլէ իշթիրալ իտիպ, էօթէտէն պէրու Բարալըգ մագսմը իլէ կաթողիկոսարան պէյնինտէ մէվճուտ օ-լան միւնասէպաթը բուհանիլ իճապընճա թէվրիսէի լաղըմ կէլէն պաղը հիսապաթ վէ մուամէլաթ հագդընտա իգթիզի հալ եաբըլմըշ տիր։ Գօյունեան Դերապայծառ, պայուր, միւսթագիմ իւլ ախլէադ վէ Կ-Բաթրիգ էֆ. հաղրէթլէրինին պիր վէքիլի սահրգլարը օրմասըլա, Բօմա Ռիւբսին իլէ Կաթողիկոսարան պէյնինտէ հէր վագթի հիւանի միւնասէպաթը մուհա-ֆազասը վէ թահքիմի ուզուսիէթլի պէ-րապէր, հաշմէթլու Բաքա հաղրէթլէրինին թէվէճճիւհանը բէաէրանէլէրինին ճէմաա-թըմը իւզրինտէն ասլա էքսիլմէմէսինէ տէ սայ ու իհթիմամլարընը ալրիր իթմէկէ-ճէկինէ էմինիզ։

*** Զըգան ճուամա լրթէսի կիւնիւ Իրան սէֆիրի Միրզա Ռիզա խան՝ Կաթողիկոսա-րանա կէլէրէք, Կ-Բաթրիգ ռիւթպ. էֆ. հաղրէթլէրինէ իսաէի զիւարէթ իյլէմիշ տիր։

*** Սինոդ մէճլիսի միւհիմէրէմի հէնուզ խիթամ պուլմամըշ իսէ տէ, հաղընտա խիթամը մէմուլ տուր։ Պու հարամ եէնի Եպիսկոպոսլար, ատահ չէնա կիւն պու-բատա գալմատա մէճբուր օլուպ, զալիպա Ս. Ծնունդ եօրթուսընը պիտիրէլ պիր-լիքտէ խաէճէքլէր տիր։

*** Արհ. Սապպաղեան Դերապայծառ՝ քէնտի թեմի բուհպան վէ միւթէպէբանը-նա, Ս. Ծնունդ վէ Եըլպաշը եօրթուլարը-նը թէպրիքէն պիրէր նամէի մախսուս իր-ատլ իթմիշ տիր։

ԻԻԹԱՐ. — Ղաղէթամըզ միւնասէբիճա-թընին քէսրէթի սէպէպիյլէ, Ա. Կ. Ի. խզմալը, «Առողջապահութիւնը Հայ վար-ժարաններու մէջ» նամ մէգալէի մուհիմ-մէնին տէվամը պիղզարրուր կէլէճէք նիւս-խէնէ պրագըմըշ տիր։

ԽԱՐԻՃԻ

Բուսիա վէլիի ահուը Պէրլինէ մուվա-սալէթլէ, իմբ. Վիլհէլմ թարաֆընտան խա-թիպպալ օլունմուշ, վէ խընճախընճ էհալի քէնտիսինի ալգըլամըշ տիր։ Իմբէրաթօր՝ Զարէվիչէ էկլ Նուար նիշանընը վէրմիշ, վէ Իւհան ալայընին 1ինճի ֆըրգասընա միրալայ նասպ իթմիշ տիր։ Ագշամ սէրայ-ատա միւքէմմէլ պիր զիւաֆէթ քէչիսէ գը-լընմըշ տիր։

Ամանիա իլէ Ամէրիգանընը Վէնէցիւէլ-լա ճիմհուրիէթի պէյնինտէ գաթը մուհ-խասէրաթ իսդիտիկի խասէրի թէգրիպ օ-լունուսօր։ Նատէյա Ամանիա՝ պու սէպէպ-լէ Վէնէցիւէլլատա գարատա ասքէր չըգա-ռըր իսէ, պունընը՝ օրասընը սօնունա գա-տար իշղալ իթմէք ֆիքրիյլէ օրմասընընը Ամանիանընն էվվէլճէ իլան իթմէսինի՝ Ա-մէրիգա Մէմալիքի միւճթէմիասը հիքիւ-մէթի թալէպ իսթիօր։

Գարատաղ բրէնսի իլէ կրանսիգ Բէթ-րօ Նիգոլաեէվիչ վէ ղէվճէսի՝ Կաչինատա Զար հաղրէթլէրինի զիւարէթ իթմիշէր տիր։

Պուլկարիսթանընն Սոպրանիէ մէճլիսի՝ մալիւմ օլան խութթրաղ մէսէլէսինտէն տօ-լայը չիտէթլի պիր մուպահասա կի-րիշմիշ օլաուղունատան, Սըրպիա Մէճլիսի մէպուսան ազալարընընն՝ Սօֆիաէր զիւա-րէթլէրի թասավվուրը թէէքիր օլունմուշ տուր։

Պունատան էվվէլ Ամէրիգանընն պիր գաչ ճիւմհուրիէթլէրի պէյնինտէ միւնասէ-պաթճա կէրկինլիք մէվճուտ իքէն, չիմտի տէ Արժանթին վէ Բիլի ճիւմհուրիէթլէ-րի արասընընն պօղուլմուշ օլուուղու իսա-պէր վէրիլիէօր, լաքին արալարընընն պու-լունմասը հազգընտա հէնուզ հէր իւմիտ զայիլ օլմամըշ տիր։ Հէր նէ օլսա, պունը-լարընն արալարը պօղուլմասը, տիւզէլմէսի, էվրօբաճա պիւհիւք պիր էհէմմիէթի հաղ տէյիլ տիր։

Վարշավիատա վէ Լէմպէրկտ Լէհլիլէ-րին Ամանիատա գարշը վուգու պուլան նիւմայիշլէրինտէն տօյնը Ամանիա իլէ Ավսթրիա պէյնինտէ էրէյիճէ պիր սօուգ-լուգ հասրլ օլմուշ տիր։ Ամանիա պաշ վէ-քիլի, Բայյսթակ մէճլիսինտէ պու պապ-տէ վէրտիկի պաղը իյդահաթ ադրասընընա, Ավսթրիատան զիւարտէ Բուսիա հագգըն-տա տահա զիւարտէ տօսթանէ պիր լիսան գուլլանմըշ տիր քի, Ավսթրիա հիքիւ-մէթինի կիւճէնտիրմիշ տիր։ Չու գատար քի Ավսթրիա տա, պու մէսէլէտէ, պիր տէրէճէ Լէհլիլերէ թարաֆկիր կիպի կէօ-րինմիշ տիր։ Ավսթրիա խարիճիէ նա-զիրը գօնթ Կոլուխօվսքինին խութիճա ի-տէճէկի պիր արա չալ օլմուշ իսէ տէ, սօնրատան պու չայեա թէզիպ իտիմիշ տիր։

Պու կիւնլէրատէ Թրանսվալ մուհարէ-սի հագգընտա տասքէրիճէ մուհիմ պիր խապէր օրմանըպ, անճագ Պոէրլէրին՝ տաի-մա Ինկիլիզլէրի թաղկիգատէն կէրի տուր-մասընգլարը՝ ալընան խապէրլէրէյէ ան-լաշըլմագտա տուր։ Լ. Բօպէրթս, սօն կիւն-լերատ, Լօնտրատատա իրատա իթտիկի պիր նութգատա, Պոէրլէր իլէ ուսէն ագաը թա-րաֆտարը օլաուղունու պէնան իլէ, Ինկիլիզ հիքիւմէթինի չէհտիէն մուտտէղ իլէմիշ տիր։

Պիր զէմանատան պէրու Հինտիսթանատա զուհուր իթմիշ օլան Վաղիրլէր աշիրէ-թինին իսանը, չու արալըգ քէսպի չիտ-տէթ իթմիշ օլաուղունատան, Հինտիսթան-տան ճէնու

ահն՝գիյուն կէօթէրիլէնիսպէթան թէն-
գիլամ իճրաալը ,պալան գըյմէթլէ հիսսէ-
լիլէր՝ հիսսէտարլարա վէ սիւթիւն օլան-
լար սա գօճասան մանիլիւ իսէ գալըպա,
գալըպասի մալիւլ իսէ գօճասա վէրիլմէսի,
վէ այնի հիսսէտարլար իլէ էվլէրին պու-
լունտուգլարը մահէլլէլէրտէ իմամլար, քի-
լիսէ մուխթարլարը, վէ աէլլայլար մարի-
ֆէթիյլէ, Մանիլուլմ խարէսինտէն հիս-
սէլերինէ թալիպ օլմագ իւզրէ, հիսսէտար-
լարա, եախոտ զէվճ եա զէվճէնէ իխպար
խոլմէսի, վէ խապէր վէրիլտիկի թարիխ-
տէն իքի սէնէ գատար Մանիլուլմ խա-
րէսինէ միւրաճաաթլա պէտէլինի վէրիրլէր
իսէ, պիլա միւզաէտէ մուամէլէի լազըմէ
իճրա օլունմասը, վէ միւտտէթի մէզքիւ-
րէ զարֆընտա միւրաճաաթ օլունմատըղը
թագտիրտէ, հիսսէնին եախոտ էվին նի-
զամէն միւզաէտէէ գօնմասը նիզամը իգ-
թիզասընտան օլուպ, արտ արտ Մանիլու-
լամ խարէսինէ միւրաճաաթ իտէն պու-
միւտէլլու հիսսէտարլարըն իֆատէլէրինտէն
անլաշըլտըղը վէճհիլէ, իմամլար վէ մուխ-
թարլար վասըթասըլա հիսսէտարլարա
թէպլիղ օլունան վէ նիզամէն անլէր թա-
րաֆընտան մէօհիւրլէնէն միւզաէտէ գայ-
մէլէրին իքի այլըգ միւտտէթի նիզամիյէ-
սի հէր նէ գատար կէչմիշ, ֆագաթ հիս-
սէտարլարտան եախոտ զէվճ վէ զէվճէ-
տէն էքսէրիսի Մանիլուլմ խարէսինէ
միւրաճաաթ իթմէմիշ, վէ պու իսէ, պաշ-
լըճա մանիլուլ օլան հիսսէյի սաթըն ալ-
մագ իսթէմէտիքլէրինտէն, եախոտ իմամ,
մուխթար վէ աէլլայլար թարաֆընտան
թէպլիղ վուգուընտէ, թէնզիլաթը նիզա-
միէնին պիլէթրաֆանլաթըլմամասը ,վէեա-
խոտ պիր հիսսէսի մանիլուլ օլան պիր էվին
աիկէր հիսսէտարլարընըն՝ մէզքիւր էվին
չիմտիքի գըյմէթինտէն զիեատէ աէնէրլի
օլտուղունտա, եախոտ վագթիյլէ ֆանիզ
թագտիր խոլմիշ օլան գըյմէթի հազրէթ-
սինէ կէօրէ, հիսսէյի մանիլուլէնին պէտէլ
թալէպ խոլէճէկլէրինէ, վէ մանիլուլ հիսսէ
պարասընտան պաշգա աէլլայլէ կիպի ա-
կէր մէսարիֆ թալէպ օլունաճաղընտա զա-
հիպ օլմալարը օլուպ, պու կիպի եանլըշ
ֆիքիրլէրին աէֆինէ, սաիէյի Շահանէտէ
գանունէ աահրէսինտէ թէնզիլամ վէ միւ-
զաէտէ սուրէթիյլէ սաթըլաճագ մանիլու-
լաթա աաիր օլան նիզամ վէ ուսուլին իյ-
զահը լազըմէտէն կէօրիւլմիւշ տիւր: Շէօյ-
լէ քի, կէրէք թէմամէն վէ կէրէք գըս-
մէն մանիլուլ օլան պիր էվին գըյմէթի
միւզաէտէ գայմէսինին թանզիմինտէն, վէ
Պէլէտիյէ տաիրէլէրիյլէ Սէնէտաթ խարէ-
սինտէն մէզքիւր էվին մանիլուլ օլտուղու-
նուն թաստիգինտէն սօնրա թագտիր օլու-
նուր. հիսսէտար, եա զէվճ ու զէվճէ էկէր
օ գըյմէթի չօգ կէօրիւրլէր իսէ, օ հալտէ
պիր հէյէթի թախմինիէ կէօնտէրիլիպ,
թէքրար գըյմէթ գօնուլուր: Էկէր մանիլուլ
օլան գըսմըն հիսսէի նիսպիէսի թագտիր
օլունան գըյմէթին եարըը գատար, եա-
խոտ եարըընտան զիեատէ իսէ, 20 0(0,
էկէր եարըտան նօգսան իսէ, 6տա 1 րատա-
տէսինէ գատար 30 0(0, վէ էկէր 6տա 1-
տէն տահա ազ իսէ, 50 0(0, վէ զէվճ ու-
զէվճէտէն պիրի պիրինէ թէֆվիզի լազըմ
կէլէն էվլէր իչին 10 0(0 թէնզիլաթըլա
թէֆվիզ օլունուր: Էկէր հիսսէտար վէ
զէվճ ու զէվճէ պու թէնզիլաթը նիզամիյէ
իլէ աէ ալմագ իսթէմէզլէր, վէ միւտտէ-
թի նիզամիէսի օլան 2 այտա միւրաճաաթ
իթմէզլէր իսէ, հիսսէի մանիլուլէ միւզաէ-
տէէ վազ, զաղէթալարլա իլան, վէ սօն
ֆիաթ քիմտէ գալըր իսէ, օնա վէրիլիր:
Թէնզիլաթլա հիսսէտարլարա սաթըլան
էվլէրին գըյմէթինտէն մասատա աէլլալիէ
եախոտ իխպարիէ նամիյլէ աիկէր աքչէ
թալէպ օլունմաեըպ, պունլար թէմամիյլէ
Խազինէէ թէսլիմ օլունուր: Պունտան
պաշգա պէտէլին նըսֆը բարա իլէ վէ նըս-
ֆը աիկէրի Էվգաֆը Հիւմաեունըն սէրկի
վէ սուրէթլէրի իրատ վէ մասրաֆ վէճհիլէ
գապուլ խոլիր:

Իմտի հիւքմի նիզամ պու սուրէթլէ իյ-
զահ խոլիւպ, վագթընտա նիզամէն թէզ-
լիզի քէյֆիյէթ օլունան հիսսէտարլարա,
պիր աէֆալըգ վէ միւսաատէի ֆէվգէլատէ
օլմագ իւզրէ ,թարիխի իլանտանիթիպարէն
այ տահա մէօհլէթ վէրիլմիշ տիր: Պու
միւտտէթին խիթամընտա միւրաճաաթ ի-
տէճէկլէրին խիթիտաը, — Իլլիլէ միւ-
րաճաաթ իթմէմիշլէրի՝ էսպապը մէշրուէսէ
մէպնի աէյիլ իսէ, — հալլարը միգզամ-
ընտաքարագ, պիլմիւզաէտէ հիսսէի մանի-
լուլէնին սաթըլաճաղը մալիւմ օլարագ,
մուճիպինճէ հիսսէտարլարըն Մանիլուլմ
խարէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան
օլունուր:

ՏԱԽԻԼԻ:

Տիւն աղչամ Իրան սէֆիրի՝ սէրայը Հիւ-
մայունտա սաաթլէ պուլունարագ, իֆթար
իթտիքտէն սօնրա, սուրէթի զայրը րէս-
միէտէ հուզուրը Շահանէէ գապուլ օ-
լունմուշ տըր:

—Բազար կիճէսի սատրազամ հազրէթ-
լէրի մապէյնի Հիւմայունտա իֆթար իթ-
միշլէր տիր:

—Բարիս Օսմ. սէֆիրի Միւնիր պէյ
հազրէթլէրի չէհրի մէզքիւրէ ավտէթ վէ
մուվասալէթ իյլէմիշ տիր:

—Բազար իրթէսի կիւնիւ Ֆրանսա սէ-
ֆիրի վէ մալիէ նազըրը՝ սատրազամ հազ-
րէթլէրիյլէ վէ Իրան սէֆիրի՝ սատրազամ
վէ խարիճիէ նազըրը հազարաթըյլա կէօ-
րիւշմիւշլէր տիր:

—Ֆրանսա սէֆիրի՝ տիւն տախի խա-
րիճիէ նազըրը հազրէթլէրիյլէ կէօրիւշմիւշ
տիւր:

—Իրան սէֆիրի տիւն սատրազամ հազ-
րէթլէրիյլէ միւլագաթ իթմիշ տիր:

—Եունան սէֆիրի ճումա իրթէսի կիւ-
նիւ, պաշ թէրճէմանըյլա խարիճիէ նազը-
րը հազրէթլէրինին գօնագլարընտա սիլ ա-
զիմէ, միւլագաթ իթմիշ տիր:

—Աթինա Օսմանլը սէֆիրի կէչէն բէնչ-
շէնպէի կիւնիւ Եունան պաշ վէքիլինի զի-
եարէթ իյլէմիշ տիր:

—Պէլճիգա սէֆիրի՝ 6 այ մէզունի-
եէթլէ մէմլէքէթինէ կիթմիշ տիր:

—Ֆանսա(?) սէֆիրի՝ կէչէն կիւն Յէնէր-
աէ Բումբաթրիկինի զիեարէթ իթմիշ տիր:

—Ֆօմանիա(?) Պէրժէ՝ Պուլկար խոթիգ-
րաֆընտա սէն պազը իշլէրին թէսվիյէսի ի-
չին Սօֆիյատա վէ օրատան Բարիզէ կիտէ-
ճէք տիր:

—Տախիլիէ, մէարիֆ վէ էվգաֆ նա-
զըրլարը հազարաթընտան միւրէքքէպ գօ-
միսիօն՝ տիւն իճթիմա իթմիշ տիր:

—Եունան հիւքիւմէթի՝ Տէրսաատէթ-
տէն Աթինաեա վէ Գօրֆուեա ֆիրար իլէ,
օրալարտա տախի բաշխ թուլմաեան էշ-
խասը բէզզիլէնին՝ Եունան թօպրագընտան
չըգմալարընը իխթար իթմիշ տիր:

—Օսմ. պանգասը միւտիրի ումումիսի
Սըր Համիլթըն Լանկ՝ եագընտա միւքէմ-
մէլ պիր պալօ վէրէճէկինտէն, պունուն
իչին Բարիզէ խասսէթէն պազը էշեա սի-
բարըշ իթմիշ տիր:

—Բուսիա սէֆարէթինին Զափօրօժից
նամ մաեէթ վափօրը՝ Մարմարատան լիմա-
նըմըզա կէլմիշ, վէ Ֆրանսա սէֆարէթի-
նին Վօթուր նամ մաեէթ վափօրը Սատալա-
րա կիթմիշ տիր:

—Այտըն վիլաեէթինտէ Տիքիլի թա-
րաֆլարընտա պիր չըմէնտիֆէր խաթթը
ինշաը իչին, իմթիեազ թալէպինի հավի
օլարագ վէրիլէն իսթիտա՝ պազը մահզուր-
լարա մէպնի նէզարէթի ախտէսինէ բէտտ
օլունմուշ տըր:

—Տէրսաատէթէ օտուն վէ քէօմիւր
կէօնտէրիլմէսինէ ֆէվգէլատէ զայրէթ ի-
տիլմէսի՝ պու քէրրէ աէ իգթիզա խոնիլէ-
րէ թէլէկրաֆլա պիլտիրիլմիշ տիր:

—Էրզրումտա պիր սալիէ տաիրէսի
ինշա օլունաճագ տըր:

—Վիլաեաթը Շահանէէ մէսալիհի ու-
մումիէնին բիգաթի սիլ տաիրէսինտէ բաշ-
լէթիյլէ, տալա կէճիքտիրիլմէմէսի խու-
սուսընտա իրատէի սէնիէ չէրէֆսատըր
պուլունարագ, քէյֆիյէթ թամիմէն էմր
ու իշար օլունմուշ տըր:

—Տիւնքիւ ումումիէ միւտիրի ումու-
միսի գօմիթ տ'Աթնա(?)՝ տիւն Եվրօբատան
չէհրիմիզէ կէլմիշ տիր:

—Օսմ. պանգասը միւտիրի ումումիսի
Սըր Համիլթըն Լանկին կէլէճէք մարտտա
մէմուրիեէթինտէն իսթիֆա խոլէճէկի չայ-
իասը թէքզիպ օլունուեօր: Միւմայիլէյհին
միւտտէթի մէմուրիեէթի, մուգավէլէսի
մուճիպինճէ 1902 սէնէսի նոյէմպրինտէ
խիթամ պուլաճաղընտան, օ վագթա գա-
տար մէմուրիեէթինէ տէվամ իտէճէք տիր:

—Ֆրանսա միւթէսպէր գասըրլարտան
մատամ տը Բալուր՝ Բում բաթրիգխանէ-
սինէ իանէթէն 10,000 ֆր. վէրմիշ տիր:

—Մանասթըրտա ժանտարմա սաքլըր-
նին միգտարընա 60 քիշի իլավէ օլունմուշ
տուր:

—Պուլկարիստան հէյէթի վիւքէլասը
իսթիֆա իթմիշ տիր:

—Հիճազ աէմիր եօլու ինշաաթընտա
եարալըմ խանէլէր իչին իհտաս օլունան մի-
սալլարտան պիրի Թարաֆը հազրէթի
Բասալապտէն տուշքէն զաղուլ, վէ պու
միւսալլարըն աչըլմասընտան պիրէր Թանէ՝
Հիճազ աէմիր-եօլու գօմիսիօնը աշխի ա-
զալարընտա իհտաս պուլունմուշ տուր:

—Պօսնատան աէօլէ թէտավիւլէ չըգա-
րըլան աէմիր եօլու բրօմէսալէրինին Օսման-
լը պանգասըլա Բըէտ Լիօնէնին իմզալա
պօրտօրալարը մուճիպինճէ չըգարըլմասը,
վէ տիկէրլէրին բրօմէս չըգարմալարը մէն
խոլմասի Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէ-
թինէ գարարլաշտըրըլմըշ տըր:

—Շիրքէթի Խայրիէ հիսսէ սէնէտաթը-
նըն Պօրսատա գապուլի իչին վուգու պու-
լան միւրաճաաթ իւզէրինէ, քէյֆիէթ
Թիճարէթ նէզարէթինտէն Պօրսա գօմի-
սէրլիկինէ եազըլմըշ օլմայլէ, Շիրքէթին
իմթիեազ ֆէրմանը իլէ սաիրի նիզամնա-
մէսինին պիրէր թասթիգլի սուրէթլէրի
գօմիսէրլիքճէ թալէպ խոլմիշ տիր:

—Իւսկիւփ վիլաեէթինտաս պուլունան
3 գրուաղէօրտէն միւրէքքէպ պիր Ա-
մէրիգա ֆիլօսը՝ եագընտա Պահրը Սէֆի-
տին պազը լիմանլարընը զիեարէթ իտէճէք
տիր:

—Իզմիր լիմանընտա պուլունան Տիփ-
սի նամ Ամէրիգա հարպ սէֆինէսի Սիսա-
մա կիթմիշ տիր:

—Թիֆթիք Թիճարէթինի թէվսի իչին,
Էնգարէ քէչիլէրինտէն այրըլան բէսմին
թէնզիլինէ՝ մէզաիինէ գարար վէրիլմիշ
տիր:

—Տէրսաատէթ վէ ճիվարընտա ճամ
վէ սայր իմալընտա մախսուս ֆապրիգա-
լար թէեսիսի իչին իմթիեազ թալէպ ի-
տէն զաթ՝ Օսմ. պանգասընտա 500 լիրա
թէմինաթ աքչէսի պըրագմասը թէնհիտա
իթտիկինտէն, իմթիեազը՝ նէզարէթի ա-
խտէսինէ թէվտի օլունարագ, օ պապտէ-
քի մուգավէլէ վէ շարթնամէ իլէ մազպա-
թա Պապը Ալիէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ տիր:

—Փաշայ Էչիատըն Թիւրքիատա կիր-
մէսինի մէն իչին Օսմ. սէվահիլինին միւ-
հաֆազ նօգթալարընտա գուլէլէր ինշասը
գարարլաշտըրըլմըշ տըր:

—Էնգարէ ժանտարմա գօմանտանը Իպ-
րահիմ պաշա՝ Պէյրութ ժանտարմա գօմա-
նտանլըղընա, վէ Շգօտրա ժանտարմա գօ-
մանտանը միրալայ Օսման պէյ՝ Էնգարէ
ժանտարմա գօմանտանլըղընա թային օ-
լունմուշլար տըր:

—Իթթիրաք աէլէ հիւքմ իօղէրինէ վէ-
րիլէն հէր տիւրլիւ զըեալի իլամաթըն
մահքիւմ աէյտէրէ թէպլիղըյլէ պէրապէր,
թէմիզ միւտտէթինին աէ թէպլիղ թարի-
խինտէն իթիպար խոլինէսի լազըմ կէլէճէ-
կի՝ մէրճիի աիտինտէն ճէվապէն իճապ ի-
տէնլէրէ պիլտիրիլմիշ տիր:

—Փադիշահ(?) պուլունան բօլիս մէ-
մուրլարընըն՝ ճէզա իշլէրինէ աաիր վէրի-
լէճէք չիքախէթնամէլէրի զաղուլ իսէ-
պիլէճէքլէրի՝ ճէվապէն Մամուրէթ իւլ Ա-
զիզ վիլաեէթինէ իշար օլունմուշ տըր:

—Ճումա աղշամը Էրզրումտա էննի-
տէն իքի սէֆա տահա զէլզէլէ վուգու
պուլարագ, խայլի զարար վէրմիշ տիր:—
Շէհրի մէզքիւրտէ թիֆօ վէ չիչէք խաս-
թալըգլարը զուհուր իտէրէք, թէտապիրի
լազըմէ իթթիխազ գըլընմըշ տըր:

—Իսթանպուլ էճզաճը Հայտէն էֆ.՝
բէչէթթարըղ իլաճ վէրտիկի իչին 5, վէ
Բանաքի էֆ.՝ չահատէթնամէսի օլմասը-
բագ թէպապէթ վէ էճզաճըլըգ իթտիկի
իչին 10 լիրա ճէզայի նագտիյէ մահքիւմ
օլմուշլար տըր:

—Մամուրէթ իւլ Ազիզ վիլաեէթինտէ
տախի Բէր Բոսֆայէլ(?), Գրիգորիկ վէ Յա-
կոբ նամ չըրլագլար՝ շահատէթնամէլէրի օլ-
մաեարագ իճրայի թէպապէթ իթթիքլէրի
իչին 6չար լիրա ճէզայի նագտիյէ մահ-
քիւմ խոլմիշլէր, վէ պունլարտան պէօյլէ
թէպապէթ իճրա իթմէնէճէքլէրինէ տաիր
թէէհհիւտէթ գավիլէ վէրմիշլէր տիր:

—Էյլիւլտա Զէյթէն Աճլէս(?) խամիննէ
պիրի, խոպէյն իմթարլարը տընլէմէնէրէք,
էճզաճըլըգ վէ հէքիմլիք իթմէքտէ օլմա-
սընտան վէ լաքին թէպապէթի պէլէտիէ նի-
զամնամէսինին 1ինճի մատտէսինէ, «Մէք-
թէպի Թըպպիէի Շահանէտէն վէ եախոտ
էճնէպի մէքթէպիյէ Բըպպիէսինտէն նէ-
տիճէէ շահատէթնամէսի օլմայան քիմսէ՝
ֆէննի թէպապէթի եախոտ չիւպէլէրինտէն
պիրինի իճրա խոլէմէնէճէք տիր», վէ 12ինճի
մատտէսինէ, «Կէրէք թէպապը տէվլէ-
թի Ալիէտէն վէ կէրէք թէպապը տէվ-
լէթի էճնէպիէտէն հէր քիմ օլուր իսէ օ-
սուն, 1ինճի վէ 2ինճի մատտէլէրին խիլա-
ֆընտա հարէքէթ իտէր իսէ, 2 մէճիտիէ
ալթունընտան 7 մէճիտիէ ալթունընա
գատար ճէզայի նագտի ախզըյլա միւճա-
զաթ օլունաճագ տըր, վէ թէքէրրիւր իյ-
լէր իսէ, վէրէճէկի ճէզայի նագտի իքի
գաթ օլաճագը կիպի, 2 այտան 6 այա
գատար հապս օլունաճագ տըր» աէյի մու-
հարրէր պուլունտուղընտա պինաէն, մէրգում
Աճլէս հագգընտա պու մատտէի ճէզաիյէ-
նէնին սօն ֆըգրասը մուճիպինճէ մուա-
մէլէ իֆասը լիւզումը՝ Ատլիէ նէզարէ-
թինէ վէ հէման սէնտաթտան մէնի տախի
Զապթիէ նէզարէթինէ իշար գըլընտըղը՝
Ումում մէքաթիպի սաքէրիէյի Շահանէ
նէզարէթինտէն պիլտիրիլմիշ տիր:

—Պաթումտա կէչէնտէ վուգու պու-
լան չիւպհէլի վագըանըն՝ եավմուրճագ օ-
մասըղը անլաշըլմըշ տըր:

—Սօն կիւնլէրտէ Կէմէյլիքտէ վէ Պիթ-
լիստէ զէլզէլէ հիսս օլունմուշ տուր:

—Զըյլան յուլիստէ Մըսըրտա սիւրաթ
գաթարընը խաթթտան չըգարմըշ օլան
Շարաֆ Շարաֆի նամ 70 եաշընտա պիր
չախս՝ 15 սէնէ մահպէսէ հիւքմ օլունմըշտըր:
Խաթթտան չըգարըլան գաթարտա Լօրտ
Գրօմըր, Ռէֆիկէթ պաշա, Սըաթին պաշա,
Իսկէնտէրիէ Բում բաթրիկի վէ տահա սա-
յիր զէվաթ պուլունմագտա իմիշ:

—Մըսըրտա մուգիմ Իթալիալը սահա-
պը սէրվէթէն պիրինին մախտումը Պ. Ա.
նամ քիմսէնին՝ բէտէրինին սանտըղընտան
500,000 ֆրանգ սիրգաթլէ, Մէսաժըրի
գումբանիասընըն Բօրթուգալ վափօրընտա
րաքիբէն Մարսիլիատա կէլմէքտէ օլտու-
ղունու՝ Մարսիլիա Իթալիա գօնսօլօսը Ֆը-
րանսա հիւքիւմէթինէ խապէր վէրմիշ, վէ
մէրգումըն աէրտէսթի իչին թէտապիրի լա-
զըմէ իթթիխազ գըլընմըշ տըր:

—Բանկալթիտէ բօլիս գօմիսէրի Աճլէս
էֆ.՝ Հասան խամինտէ պիր Քիւրտէ հա-
գարէթ իթմիշ օլտուղու իչին, 15 կիւն
հապսէ մահքիւմ խոլմիշ տիր:

—Գալաթասա Գօմիսօն խանը աթըն-
տա գունտուրաճը Դամիանոս էֆ. Փա-
փազեան, վէ Իսթանպօլտա Սագա եօգու-
չընտա Թիւճճարտան Գրիգոր էֆ. Գրիգոր-
եան իզհարը իֆլաս իթմիշլէր տիր:

—Փրկիչ խասթախանէսինտէ 70 եա-
շընտա պիր իհթիեար՝ բազար կիւնիւ քէն-
տինի ասմըշ տըր:

—Նոյ. 26տան գ.կա. 3է գատար չէհ-

բիմիզտէ, 19ու վերէմաէն օլարագ, 243 քիշի վէֆաթ իթմիշ տիր:

—Րումանիա հիւքիւմէթի իդմիրտէն կելէնլէրէ գարշը գօյտուղը գարանթինա-նը լաղվ իթմիշ տիր:

ԵՐԼԳԱՃԸ ՄԻՒՆԱՍԻՊԷԹԻՅԼԷ

Վէնէտիկ Միխիթարեան Թարիգաթընըն Գալաթաա, Բէնչչէնպին բազարը ճիվա-րընտա Սեղբոս խանընտաքի քիւթիւպխա-նէ խարէսի տիվարլարը աամանա մախ-սուս կիւզէլ րէսիմլէր, բուհանի պատկեր-լէր, թէսպիհլէր, օրացոյցլար վէ սաիրէ ճէլպ իթմիշ օլուպ, արզու խանէլէրին մէզ-քիւր քիւթիւպխանէյէ միւրաճաաթլարը իլան օլունուր:

ՆՈՐ

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ 1902 ՏԱՐԻՈՅ

Եթէ կը սիրէք գեղեցիկ նորութիւնը, հաճեցէք 2 դահեկանի անարժէք գումա-րով հատ մը ունենալ «Համազգային Օ-րացոյց»էն, որ 4 սիւնակներու բաժնուած կը պարունակէ արեւելեայց և արեւմըտ-եայց բոլոր շարժուն և անշարժ տօները, փոխառութեանց սուլումներու վճարման թը-ւականը, օդերեւութաբանութիւնը, թըղ-թատարական, հեռագրական և առեւտր-րական ծանօթութիւններ, ինչպէս նաեւ Պետական պաշտօնատանց, Պատրիարքա-րանաց և գաւառային Առաջնորդութեանց վրայ գիտելիքներ են:

Օրացոյցս կը բովանդակէ եւրոպական և թրքական ժամերու և Օսմանեան ելե-մտական և Փրկչական տարիներուն համա-պատասխանող թուականները են և իբր յաւելուած՝ նօթագրութեան համար յիշա-տակարան մը:

Գին՝ 2 ղրուշ

Կը ծախուի ամէն գրավաճառաց քով:

Կեդրոնատեղի՝ Գալաթիա, Սեղբոս խան թիւ 5, Բիւզանդեան Գրատունը որ մե-ծաքանակ վաճառողաց կու տայ մասնա-ւոր զեղչ:

Ի. ՖԷՐՀԱՏ

ԳՈՒՆՏՈՒՐԱՃԸ

Պէյօղլու, Սագըզ Աղաճընտա
Չէշմէ գարշըսընտա, Ն. 13

Մեզքիւր տիւքքեանտա էրքէք վէ գա-տընլարա մախսուս պօթ, պօթին, բոգաս-քին վէ սաիր հէր նէվի գունտուրա իմալ օլունուր:

Ի. Ֆէրհատ բէք չօգ սէնէլէր չէհրի-միզտէ վէ Մըսըրտա գունտուրաճըլըգ սէ-նաաթըյլա մէշղուլ օլուպ, սէնաաթընտա քեամիլ մէհարէթ իթմիշ, վէ չիմտիյէ գա-տար իմալ իթտիկի գունտուրալարը գուլ-լանանլար, հաթթա պաղը թօբալ վէ նա-սըրլը օլանլար տախի, հէր սուրէթլէ խօշ-նուտ գալմըշ օլտուգլարընտան, պունտան պէօյլէ տախի միւրաճաաթ իտէճէք գա-տըն վէ էրքէքլէրին, սիփարիշլէրինճէ կէօ-րէճէքլէրի նէֆասէթ, մէթանէթ, հաթթա տիկկէր պաղը տիւքքեանլարտան ֆարգլը էհվէնիյէթինտէն տօլայը մէմնուն գալա-ճագլարը իլան օլունուր:

ՄԱՐԱՆԿՕԶ ՌՈՒԹԱ ՍԱՐԳԻՍ

Պէյօղլունտա Թէլէկրաֆ սօգագընտա
Պալըգպազար մագընտա

Մեզքիւր տիւքքեանտա պաստօ, գօնսօլ, կարտրօպ, տօլապ, սանտալեա վէ սաիր հէր նէվի խանէ էշեասը իմալ վէ թամիր օ-լունուր:

Կէրէք ինշաաթ վէ կէրէք թամիրաթ տախի մարանկօզ տիւքքեանլարընտա նի-սպէթէն էհվէնիյէթլէ օլտուգու կիպի, ար-զու օլունան մազպութիյէթ, միւքէմմէ-լիյէթ վէ նէֆասէթ ճիհէթլէրիյլէ տէ միւշ-թէրիլէրին խօշնուտիյէթինէ, վէ սիփարիշ-լէրին վագթ ու զէմանըյլա իֆասընա չալըշըր: Հասըլը իշպու տիւքքեանա միւրաճաաթ իտէնլէրին հէր սուրէթլէ մէմ-նուն գալաճագլարը թէէմին օլունուր:

ՏԻԼՊԷՐ ԿԱՊՐԻԷԼ

)(320)(

Րընէ. — Վալիտէմ՝ իզտիվաճըմըզը արզու իտէրօր:

Րօժէ. — Էվվէթ:

— Պէն տէ արզու իտէրիմ. — Ջանըմ իտէրիմ քի, չօգտան պէրի Թանըրըըմ սիզին կիպի պիր գադըն իլէ էվլէնմէկլիմ հալտէ, միւսթագպէլիմ սաատէթպախշ վէ լաթիֆ օլաճագ տըր:

Րօնէ տը Քէրմէլէնին ևուզնի պառապուտու, վէ քէնտիսի տիլսիզ կիպի տուտու:

Րընէ չէօյլէ տէվամ իթտի.

— Պէլքի սիզ պու էֆքեարըմտա տէյիլսինիզ: Տիւն, ագշամ թասամընտան սօնրա, մահքէմէ միւշավիրի իլէրուէ իճրա իտիլէճէք իզտիվաճըմըզ միւնասիպէթիյլէ խարէճի պատան իթտիկինիզ, սիզէ պագտըմ, նասըլ քի սիզ տէ պանա պագըօր իտինիզ. քիմսէթինիզ, բէք տէ թէպէսսիւմ տէյիլ իտի, վէ տօղրուսու ճիվապընըզըն պիր գաչ չիւպհէլի սէօզլէրի պանա թէէսիր իթտի:

— Էվվէթ, պու իզտիվաճ թասավվուրու հազգընտա իքիմիզին տէ բիզասը օլմասընը սէօյլէտիմ: Ճիտտէն հիչ պիր էսասը օլմայան պիր թագըմ չայխալար հազգընտա պաշգա տիւրլիւ սէօյլէնէմէզ ըտի:

— Ֆիքիրաը պու չայխալարա թէէսիր օլունուր. պունլարա արթըգ խիթամ վէրիլմէլի տիր: Պիզէ սիւալ իթմէկէ ունուտուլան Թարաֆէյնին բէյլի, բիզաս մէսէլէսի եա վէրիլմէլի, խաթըա բէտա օլունմալը տըր: Պու չիւպհէլի հալին ուզամասընտ՝ նամուս վէ հայսիյէթիմիզ միւսաատէ խալմէզ: Հէր նէ գատար հէմէն կինէ խալմ տէ, պու հալէ նէթիճէ վէրիլմէսինի պիլ իսթէրիմ: — Րօժէ, սիզ փէքլէյիստ էնտիշէ իտիյօրսունուզ, բէքէ. մէլէքլէրի ֆիլ ւագը ճիւհէթ վար տըր. սիզին իլէ էվլէնիրսէմ, պախթիյար օլաճագըմ: — Պէնի պիլմէլիսինիզ գապուլ իտէրմիսինիզ:

— Սիզին մուհապպէթինիզէ ինանըրըմ, Րընէ, օ մուհապպէթէ քի, չօճուգլուգ զէմանընըն մուհապպէթի օլմագլա պէրապէր, սէնէլէր կէչտիքճէ արթմըշ տըր. պունուն մէթէչէքքիր իմ վէ պէն տէ հիսսէտարըմ, լաքին էկէր օ մուհապպէթ աշգ ու սէվտա օլսա իտի, սէմիմի գալպը հարէքէթ իթմէքսիզին, գատըլ իտէմէզտիմ:

— Նէմի՞ն մի իթմէյիզ . . . սի՞զ մի . . .

— Էվվէթ. սիզ խալիսանէ հէր չէյի սէօյլէմէլիսինիզ, պունու թէչէքքիւր իտէրիմ. պէն տէ սիզէ խալիսանէ ճէվապ վէրէճէկիմ: Էկէր սիզի միւքէմմէլ գըլար իսէմ, աֆվըմըզը րիճա իտէրիմ: Լաքին տօղրուսու, թէմամիյլէ տօղրուսու սիզէ սէօյլէմէլի միճպուրըմ:

Պիր միւտտէթ սիւքիւթ էտիլտի. Րօժէ չէօյլէ տէվամ իթտի.

— Պիր տագըգաճըգ ֆարզ իտինիզ, տէյիլ Րընէ, քի սիզ, խատամըն զիհնինի վէ գալպինին տօլտուրան պաշգա պիր սէվտա-լարըն պիր աշգը չէքմէ վէ սիզին իլէ սիլմէ սէվտա իլէ խոսեկուլութ պիր զամանէտէ, վէ պիրտէն նէ թարաֆը, ու թարաֆը պիր գրլաչ զէնանն, վէ պէն տէ սիզինլէրինի ալմաճագ..., անլըյօր միսինիզ քի պու սէօզլէրիմ ճիտտի տիր, ու իսէ պէն տէ սիզին քիպի միւզապէտէ... սիզ պանա նէ ճէվապ վէրէճէկսինիզ:

Գօժէթիա սեունճընըն վագթը կէչմիշ օլուպ, կէնճ գըզ՝ Անտրէ Պրէսթէռեայի օլան աշգընը թէէսսիւրիյլէ,

— Շիւպհէ եօգ քի, ռէվանիկեմէն վազ կէչմէզ իտիմ, տէյի ճէվապ վէրտի:

Պանէնու մէգալէ՝ սըրըրը ֆաշ իթմիշ օլմասընտան գօրգարագ,

— Եանի էկէր եօգ իսէ պիլմէյէ սիրկիւլ սէզսինիզ եօգ իթտի պիլիլմէ տէմէ կէչմէյէչէք...

Րօժէ.— Սիզ մէրամըը գըլարընըզ. սիզտէն հիչ պիր չէյ կիզլէմէք իսթէմէմ. գալպիմ պէնիմ տէյիլ տիր:

— Պիրինի մի սէվիյօրսունուզ:

— Էվճան ու տիլ սէվէրիմ:

— Եանի էվլէնմէք իսթէմէտիկինիզ կէնճ պիր գըզը սէվիյօրսունուզ:

— Էլէտտէ արզուըմ, վէ էն մուազզէզ էմէլիմ, էվվէթ, քէնտիսիյլէ էվլէնմէք տիր. լաքին մուվաֆագ օլուպ օլամայաճագըմը պիլմէմ, չիւնքի պու արզումուն պաշըճ չըքմասը՝ եալընըզ պէնիմ էլիմտէ տէյիլ տիր: Ֆագաթ բէք էյի պիլիրիմ քի, հաքաթըմըն սէլաքէթի ֆէլաքէթի օլմասը լազըմ կէլտէ պիլէ, աշգըմ մանիլ օլմազ պիր աշգ տըր: Թէէմին օլունուզ Րընէ քի, էկէր սէրպէսթ օլսա իտիմ, սիզի սէվէճէկ, վէ սիզէ կէլիր, «զէվճէմ օլմակը իսթէ՞րմիսինիզ» տիյէճէք իտիմ:

Պու սըրա կէնճ գըզ հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամաքա պաշլատը:

Մէզգուրէ, քէնտիսիյլէ էվլէնմէ պիլէ իթմէքսիզին ֆիքրի իթմիշ օլան Անտրէ Պրէսթեայը տիւշիւնիւեօրտու, վէ անը պուլամագ իչին աղլամագ իսթէմէ էօթէյէ կիթմէք իսթէօրտու. իհթիմալ քի, օ տախի Րօժէնին նաքաըըը միւնիլլու, «Պէն պիր պաշգը գըզը սէվէրիմ. սիզի սալա սէվմէյէճէկիմ հիչ իթմիյէճէկիմ իչին ֆիքրա մէճպուր օլտում» տիյէճէք իտի:

Րօժէ, կէնճ գըզըն աղլամասը սէպէպինի պիլմէտիկինտէն, պունու սիւքուտա օլտուղունու մէյուսիյէթէ ատֆ իթմիշ իտի:

Իմտի, միւքէմմէլէն,

— Աղլըյօր, սիզի միւշար հիչ ու քըսալը իմտիմ... տէտի:

Րընէ. — (կէօզլէրինի սիլէրէք.) Հէմ բէք զիւլմտէ. լաքին ֆիքիրինիզի սէրպէսթ ալ պէյան իթտիքիյնիզ թէշէքքիւր իտէրիմ. պունտան պէօյլէ տարըլմագ անլամընըզ, վէ սըզըլմագլըզլար վագը օլմազ:

Կէնճ գըզ անազա գալգտը. Րօժէ տէ,

— Պաշլեէտ տօլաչմագ իսթէրմիսինիզ, տէտի:

— Խայր... խայր... բէճա իտէրիմ, պէնի եալընըզ պըրագըն, սանա աղլամագ իհթիյաճըմ վար տըր:

Րօժէ միզգուրէ իլէ թօգալաշմագտան սօնրա մաֆարագաթ իթտի: Կիտէրքէն քէնտի քէնտինէ,

— Վազգա մուամէլէմ զալիմանէ իտի, լաքին նէ չարէ, տէտի:

Րընէ, հէյէճան վէ իզտիրապը արթարագ,

— Եա՛ Րապպի, եա՛ Րապպի, պունա թէօզքուլի չու սեօզլէրի էկէր Անտրէտէն իշիթմիշ, հալիմ նէ՞ օլաճագ տըր, տէյի տիւշիւնիւր:

Պանէնու քեագը սոքքէիէթ իթմէկէ չալըշըրտը, կէօզլէրինի սիլտիքտէն սօնրա, մէյուսանէ պիր գարար իւէ,

— Հէր նէ օլուրսա օլսուն, կիտէճէ-կիմ: Անտրէտէն ուզագտա գալարագ էօլէճէքտիմ հիչ խաթըրսըզ օլմամ. էօլմէք լազըմ կէլսէ պիլէ, անը քէօրմէկ իթմէլիմ... հէչ օլմազսա պիր սանիյէ կէօրմէլիյիմ, տէյի պէյան իլէյտի:

Մուաղմաքէն, պիր սիվանէլիք նազմըլ մաըլբ ֆիքրըյլէ Րօժէնին ուզագտան քէնտիսինի գօլլամագտա օլուպ օլմատըղը-նա թէէմին օլմագ իչին էթրաֆընա կէօզ կէզտիրտիքտէն սօնրա, պաղչէնին քիւչիւք գարըսընտա տօղրու իլէրլէտի, վէ սիվրիլարա պիր չիվիլէն տարըը օլան սա-նախթարը ալըպ, գափուտան աշարագ սա-հիլէ կիթտի:

Րօժէր Տօֆէն իլէ Մօսէմթ օրալար-տա տօլաշմագտա օլտուգլարը, մէրպուրէ-յէ թէսատիւֆ իթմէտիլէր:

(Տէվամը)

ՓԱՆՔ ԷՄՓԷՐԻԱԼ ՕԹՕՄԱՆԸ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմայէսի 10,000,000 լիրա

ՇԻՄՏԻ ԷՔՍԻՆ ԱՑԱՐԷ Ի ԳԱԼԱԹԱՅԱ ՏԸՐ

Իսթանպօլտագի Սէնէտաթ միւտիւրընտա վէ Պէյօղլունտա Տօզրու եօլտա 206 նու-մէրօլու տայիրէտա պիրէր շիւպէսի վար տըր:

Լօնտրա վէ Բարիզտէ պիրէր պաշգըճա իտարէխանէսի մէվճուտ տուր:

(Շիւպէլէր)

Ատանա,	Ատանա,	Այտըն,
Հալէպ,	Իսքէնտէրիյէ,	Էտիրնէ,
Էնգուրէ,	Պաղտատ,	Պէյրութ,
Պրուսա,	Շամ,	Գօնիա,
Լարնագա,	Գահիրէ,	Մէրսին,
Մօսուլ,	Ուշագ,	Իզմիրէ,
Բօտօսի,	Րուսճուգ,	Սէլանիք,
Սամսօն,	Իզմիր Սօֆիա,	Թրապիզօն:

Պանքը Օսմանի, Թահվիլաթ վէ եա, պուն միւմասիլ էվրագ տէբօզիթօ խագ-մէսի մուգաթիլինտէ մաաշէն վարտէ իլէ վէ եա հէսապը ճարի իւզրէ աղչէ իգրազ, վէ սէնէտաթը թիճարիյէ բիւաէ լազօնթօ, վէ մէմալիքի Օսմանիէ իլէ մէմալիքի էճնէպիյէ-նին պաշլըճա շէհիրլէրի իւզէրինէ չէք բօլիչա վէ գրէտի սէնէտաթ վէ թէլէկրաֆ էմիրլէրի քէշիտէ վէ հէսապը ճարի գիւշատ վէ թահվիլաթ իլէ գիւփօնլէթ էշտէ վէ մէմալիքի Օսմանիէ իլէ մէմալիքի էճնէպիյէ-նին պաշլըճա շէհիրլէրինտէ գուպօն վէ սէնէտաթ թահսիլ, պօրսա էմիրլէրի իճրա վէ միւշտէրի քեամ իւզէրինտէ իրա ... վէ ֆիլճումլէ պանքա իշլէրի իճրա իլէ փիրոտա վէ ֆիլթա իլէ իֆա իլէ ...

Պանքանըն պուլտէ պիր սէնէ վատէ իլէ իգուալ 2 ալ. 6 այըգ վատէ իլէ 1/ավատէ 1 ֆայիզ իլէ աղչէ գապուլ իտէր:

Իսթանպօլ չիւպէսի, պանքա պէխան օլունան մասմէնիյաթըն պաշգա, էմթիա իւզէրինէ աղչէ իգրազ իլէ սայիրի կիպի, հէմշէրին իւխոս ռուսմէ թէվսի օ-լունան էչեա թիւճարիյյէի տախի գապուլ իտէր:

Պէյօղլու չիւպէսի՝ էմնիյէթ մաաթէ մախսուս տօլաբլար, ծագրիարա գիւքըր օլունան ալթըն, մաահէն էվրագ վէ պուննամա պահա գյմէթ իւզէրինէ, պու պուլտէ բողասը պունսանին վէ Նաքտէին պա-գալլարի... իսթէնիլէր:

Իսթանպօլ վէ Պէյօղլու չիւպէլէրի Րումէլի շիմէնտոֆէր թահվիլաթը բօնօք-լէրի տախի ֆիատըն, վէ ... մէմալիքի Օսմանիէ իլէ Պալքայնիթանէ մա-չիւպէլէրինին քիւափթէսի կիւբի վ. 50 ֆ-րանգ գազապ օլմագ իւզ է 100աէ 3 ֆայիզ մուգապիլինտէ հիսսալը ճարի իլէ աղչէ գապուլ իտիլիր:

Ունթա հիսսալը ճարիլէրէ թէէմինաթ օ մագ իւզրէ Օսմանը պանգօսը 100ատէ 3 պչ. ֆայիզլէ մէրմատէ, վէ 100ալ 3 ֆա-յիզլէ Ակ մանիթա տէվլէթի չէհամէտնատտան այ-նի գըմմէթտէ պիր միգտար թահվիլ իթմիշ պիր քի, իշպու շէհրէ թէվզի օլունան պիլէտէն քէշիւլէ օլարագ այըրճա պիր մագ-սուսը պիլէ պուլունտուգու տուր: Թէվ-տի օլունան պիլէլէրին միգտարը աքթառագ-ճա թէէմինաթ պիլէլէրին տէ միգտարը արթար:

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

30 Նոյեմպեր

Օսմ. լիրասը 100 գչ. սան	Ղչ. քր.	
Էսհամը ումումի	Ղչ. 26	84—
Րումէլի շիմէնտոֆէրի	Ֆր. 104	25
Տէվլէթի Ալիէ Րէժի	308	
Թահվիլաթը Օսմանիէ	456	
Օսմ. պանգասը սէնէտաթը	528	50
Օսմ. Սիկօր. շիրքէթի Լ. Օ.	3	65
Րէժի պաքիտսը	13	10
Տէրս. Թրամվայ գուբ.	5	55
» » Թահվ. Ֆր.	470	
Տէրսանէ Թիւնէլի	462	
Թրամվայ	82	

ԱԴԶԻԷՐԻՆ ՖԻԱԹԸ

Պէնալ մէճիտիէ ֆարգը	108	07
Մէթալիք	94	30
Ինկիլիզ լիրասը	110	08
Ֆրանսիզ ալթունը	87	32
Բօլ	91	
Գըրմըզ	51	
Գարաման գայմէսի	3	57

Սահիպի իմթիեազ վէ մեսուլը ղազէթա
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ